

# CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség: Mikó-utca 17. b. sz. (Földszint).

Kiadóhivatal:

Vákar könyv- és papírkereskedése Csikszeredán, hová a hirdetések és előfizetési díjak küldendők. Megjelenik minden vasárnap.

Felőlős szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.

Laptulajdonos: VÁKAR L.

Előfizetési ár: Egész évre 48 Lei. (Külföldre 80 L)

Félévre 24 Lei. Negyedévre 12 Lei. Egyes szám 1 L

Késiratok nem adóznak vissza.

Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak

## A magyarság autonómiája.

Csikszentmárton, november 1.

A múlt hóban a Népliga a kisebbségek védelmének kérdésével foglalkozott s Muray delafrikai delegátus új tartalmu javaslatot terjesztett a liga elé, hogy ennek belelében állandó bizottság szerveztessék a kisebbségek panaszainak megvizsgálására. Külön és állandó bizottság nem szerveztetett ugyan, de határozatba ment, hogy a Népliga tanácsának elnöke és a tanács két tagja fog megvizsgálni minden panaszt, mely a kisebbségek jogainak megsértését tartalmazza.

A világsajtót bejáró ez a közlés sokkal fontosabb, sem hogy észrevetlenül haladjunk el mellette. Jelenti a Népliga határozata azt, hogy vannak kisebbségi jogok, melyek taxative határozottak meg az egyes bekezdésekben; jelenti azt, hogy van szerv, mely afelett örököl eppen a békeszerződések komolyága miatt hivatott; jelenti, hogy vannak panaszok, melyek megvizsgálást igényelnek és végül jelenti azt, hogy azok orvosolandók.

Hozzászoktunk ahhoz, a megpróbáltatások hozzászoktattak s bizonyára meg fogjuk szoktatni jobban, hogy optimizmusunk ne legyen vermes; azért ezuttal is, midőn a Népliga albizottsága fontos határozataról szerzünk tudomást, ne gondoljuk azt, hogy maról-holnapra mindolyan serelemek, melyek a mi faji kisebbségünket erik, megszűnnek. Fontos a népliga emített határozatánál az, hogy ha ma nem, vagy holnap sem, — de holnapután (értve ezt a terminust előbb-utóbbnak), meg kell szünnének serelemeink.

E serelemeink közt a magyarság autonómiájának, mintha arról soha szó nem lett volna, meg Gyulafehérvárt is, — tudomásul nem vétele a hatalom kezelői részéről a legfontosabb.

A Magyar Szövetség programpontjának első és kardicális pontja a magyarság autonómiája. E programpont amit nem ötletszerű s nem is új, ertve utóbbi megjelölés alatt azt, hogy nem a Magyar Szövetség önkényes, habár szükségzerű beállítása, — régi, az új államtest alakulásnak a gyulafehérvári határozatáig nyulik vissza. Kereken megmondva: a gyulafehérvári román nemzeti gyűlés első sorban volt az, mely, amint különösen hangsúlyozta, önként, — a nemzeti kisebbségeknek biztosította autonómikus jogait. Ismerjük a békeszerződés tárgyalása adataiból, hogy a legerősebb rugó a gyulafehérvári határozat volt, mely által Erdély és a lekapcsolt részek népkisebbségeinek új elrendezését a nagy hatalmak részéről lehetővé tette.

A gyulafehérvári határozat nemcsak etikai tartalommal bír, az jogi megkötöttséget is foglal magában, mióta a román állami törvénykönyvébe iktatott s egyike lett a legfontosabb közjogi törvényeinek.

Látjuk, nem azon az uton vagyunk, hogy a magyarság létével egyet jelentő autonómia megvalósulásához közelednénk. Sajtó, államférfiak az autonómia szóra több, mint idegessé válnak. Pedig az állam egyedül helyesen fel-fogott érdeke: béke a nemzeti kisebbségekkel.

Értesülünk az autonómiát zászlójára író Magyar Szövetség feloszlását elrendelő kolozsvári prefekti rendelkezésről. Egyetlen szerve a magyarságnak, mely óhajainak és panaszainak kifejezője volt. És annak

dacára, hogy a magyarság egyetlen szerve, hisszük, hogy rövid időre szüntették meg, mely autonómikus törekvésünknek hivatott kifejezője: reményünket nem veszítjük el, kitarásunkban nem csüggedünk, mert a magyarság Erdély és a lekapcsolt részekben csak azt kívánja, ami jogos és törvényes, — amit a békeszerződés Románia külön egyezménye a nagy hatalmakkal s amit a törvénykönyvbe iktatott s törvényerejére emelt gyulafehérvári határozat már biztosított. Autonómiánkra biztosított jogként hivatkozunk, melynek gyakorlati alkalmazása nemcsak a magyarság létérdeke, de Romániának állami érdeke is, mit egyformán tartott bizonyára szemelőtt a Népliga e cikk elején hivatkozott határozata meghozatalánál.

Nagy Jenő dr.

## Autonomia és aktivitás.

A kolozsvári „Ellenzék” írja e nagyérdékű cikket:

Ezekben a kérdésekben sokszor kifejtettük már az álláspontunkat, de úgy érezzük, nem árt újra és újra visszatérni reá. Különösen most, mikor egyik laptársunk két cikkben foglalkozott e kérdésekkel.

A cikkek egyike valójában személyes kérdést tárgyalt, olyan alapon és olyan beállítással, hogy ahhoz tárgyilagosan hozzászólni fellette nehéz. De nem is szükséges.

A másik cikk az u. n. székely autonómia körül egy talán elhamarkodott, talán kellően át nem gondolt indítvány beterjesztése által keletkezett hibát kívánja orvosolni, itt-ott céltartozatos beállítással. Ezt a kérdést sem feszegetjük részletesebben, csak megállapítjuk, hogy most már mindenütt egyértelmű elfogadást talál a Magyar Szövetségnek egyébként általános kötelező az a programpontja, amely a magyar autonómiát első sorban megvalósítandó célul tűzte ki. Ugy tudjuk, hogy ennek a kérdésnek az előkészítése annyira előhaladott állapotban van, hogy a tervezet közelebről tárgyalás alá lesz vehető a M. Szövetségben. Meg vagyunk győződve, hogy a Magyar Szövetség központi választmányának szeptember 18-án hozott irányadó határozata fogja vezetni ezeket a tárgyalásokat, amely az alapelv érintetlen fenntartásával a keresztülvitel módjaira nézve megkötést nem tartalmaz. Reméljük is, hogy a nyilvánosság elé kerülő tervezet annyira átgondolt lesz és annyira minden érdekelt meghallgatásával és minden elképzelhető gondolat megfontolásával készül, hogy a megvalósítására irányzandó egységes és erélyes akciót semmiféle zavaró hang nem fogja kísérni.

Ezek után csak pár szóval kell újra megállapítanunk, hogy miért tartjuk mi a magyar autonómiát a maga egészében — és nem az igazában nem is létező faji különbségek szerinti korlátozással — megvalósítandónak.

Kétségtelen, hogy ennek az autonómiának megvan a történelmi alapja, a régi erdélyi alkotmányban: ez a három nemzet (s négy vallás) politikailag igen ügyesen egymás mellé rendezett önállósága. Megvan a jogi alapja is a törvényerejűnek elismert gyulafehérvári határozatokban. Belső indoka — ugy a régi történelmi fejlődés rendjén, mint a gyulafehérvári határozatok hozatalának idején és természetesen ma is — az, hogy a világtörténelem eseményei erre a területre különböző népfajokat teljes összekevertségben helyeztek egymás

mellé. Ez a kevertség, bár belső határvonalai több-kevesebb biztonsággal megvonhatók, a maga egészében olyan foku hogy egy fajt, egy nemzetet teljesen urrá tenni a másik felett nem lehet. Ennek belátása vezette ugy a régi erdélyi közjog megalkotóit, mint a gyulafehérvári határozatok meghozóit arra a megoldásra, hogy az egyes nemzeteknek jogilag külsőleg is felismerhető külön egyéniséget adjanak.

Ennek gyakorlati keresztülvitelére megvan adva az eszköz is. Adva van ez a történelmileg fejlett magyar közigazgatási rendszerben, melynek elve az autonómia. Nagyon természetes tehát, ha ilyen körülmények között, az ittlévő és fajilag teljesen egységes két milliónyi magyarság ezáltal az autonómia által látja létének biztosítását s ennek megvalósítását első s talán legfontosabb programpontjául tűzte ki. A gyakorlati megvalósítás tulajdonképeni nehézségbe nem is utközik, mert az átszatolt területen két olyan tömbje volt a magyarságnak amely területileg is elkülöníthető. Az egyik az ugynevezett székely vármegyék területe: Brassó, Kisküküllő, Torda-Aranyos, részben Alsófehérvári és Kolozs-megye magyarságával. A másik a nyugati határszél magyar vidéke, mely a Tiszától egész a Marosig nyulik le. Magyar autonómia alatt tehát nem érhetünk egyebet, mint ezeknek a területeknek közoktatási, igazgatási és igazságszolgáltatási autonómiáját, — az egyházi autonómia más elbírálás alá esik — mely a magyar autonóm jogrendszerben már adott intézmények megfelelő alkalmazásával, az állam érdekeinek teljes biztosítása mellett, a magyarság igényeit is teljesen kielégíti, ezáltal megalapozza az ország konszolidációját és kezdő lépése lehet egy óriási fontosságú és végső eredményeiben sokkal nagyobb jelentőségű kérdésnek: Középeurópa becsületes konszolidációjának.

Megvalljuk, mi erre az autonómiára törekszünk minden tudásunkkal és minden erőnkkel. Erre törekszik a Magyar Szövetség is. Hogy aztán a gyakorlati megvalósítás hogyan következik be, egyszerre-e vagy egymásután, az igazán az adott körülményektől függ. De a magyar autonómia részleges életbeléptetése (pl. csak a szorosán vett erdélyi területre) végső célunk semmiképen nem lehet. S nem lehet végső célja egyetlen komoly államférfiúnak sem, mert a mellőzött részeknél az egyoldalú megoldás olyan súlyos visszahatást eredményezne, mely állandó nyugtalanság forrása lehet.

A Magyar Szövetség politikai alakulat. Ezt a jelleget hangsúlyozták az előkészítő munkálatok, hangsúlyozta az alakuló gyűlés és nyilván bizonyítja a Magyar Szövetség programja, s ebben első sorban a magyar autonómia megvalósításának célként történt kitűzése.

Kétségtelen, hogy ez szerint a Magyar Szövetségnek megalakulása már magábanveve aktivitás. Kétségtelen az is, hogy akciója továbbbi rendjén a politikai cél megvalósításához alkalmas politikai eszközöket kíván igénybe venni, ezek között nem utolsó sorban a politikai aktivitás klasszikus fegyverét: a parlamenti aktivitást. Ezt maga az alakuló gyűlés az elfogadott program befejező részében teljes határozottsággal jelentette ki. Ebből következik, hogy adott esetben — a Magyar Szövetség közgyűlésének ily értelmű határozata alapján — a magyarság használni is fogja a politikai aktivitásnak ezt a fegyverét. Nekünk

es volt az álláspontunk már a Magyar Szövetség határozatának meghozatala előtt s ez az álláspontunk ma is. Ugy tartjuk azonban, hogy helyes, sőt elkerülhetetlen, törekedni abban az irányban, hogy a fegyver igénybevételének idejére meglegyenek azok a tárgyi feltételek is, amelyek a siker biztosítására alkalmasak. Ide tartozik elsősorban a választói kerületek helyes beosztása, a választói névjegyzékek megfelelő vezetése. Továbbá — és nem utolsósorban — tisztességes választói rendszer, mert onélkül (elég hamarjában a dicsőszentmártoni constanzai és belényesi hírdelt választásokra hivatkozni) a választókerületek legigazságosabb beosztása s a választói névjegyzékek legpontosabb vezetése mellett sem lehet eredményes aktivitásról beszélni. Ha tehát ezek megvalósítását előbb szükségesnek tartjuk — ideértve még a teljes független választási bíráskodás életbeléptetését is — úgy gondoljuk, inkább szolgáljuk a magyarság igaz érdekeit, mint ha keilő előkészítési nélkül is feltétlenül szükségesnek hangoztatnók az aktivitást.

Valójában azonban nincs az egész erdélyi magyarság számvehető tényezői között senki, aki ezt hirdetné, vagy erre kapható volna, amint hogy teljesen az erdélyi magyarság egyetemes közönségében sem radikális, sem reakciós irányzat, sem jobb szárny, sem balcsapárny. Egy van csupán: egységes, meg nem bomtható magyar közvélemény, amely lehet, hogy részlet kérdésekben különböző felfogásnak ad kifejezést, talán tulzattal aggodalomtól, talán keilő lakozottságtól, azonban teljesen egységes a végcélra nézve.

Es a vágó cél mindannyiunk lelkében és akarásában egy: a magyarság léteérékeinek biztosítása.

## KÜLÖNFÉLÉK.

**— Idegenpénzeket aranyban vagy bankjegyekben vesz és elad. Utalásokat a világ bármely piacára napi árfolyamon elfogad. Betéteket felmondás nélkül kamatoztat. Kölcsonöket kedvező kamattal ad az Agrar Takarékpénztár Reszvenytársaság csikszeredai fiókja.** 4-5

**— A kegyelet ünnepének kedvezett az idő.** Mindenszentek napja gyönyörű őszi nap volt. A temetőben a sírok gondozására egybegyült szomorkodókat nem zavarta semmi csendes, bánatos visszaemlékezésekben. Este fenyőpompába csillogott a sok ezer gyertya, megvilágítva a nyugodtan pihenőknek örök álmukat.

**— A helybeli polg. leányiskolában a pár napra megszakított előadás f. hó 3-án vette kezdetét.**

**— Felemelték a magyar visum díját.** Bukarestből jelentik: A bukaresti magyar követség a visumok díját 120 lejre emelte fel. Eddig a visumért 55 lej kellett fizetni.

**— Dr. Lőrinczy Gyula a helybeli járásbíróság kiváltó és szorgalmas jegyzője az elmúlt héten sikerrel tett le az egységes ügyvédi és bírói vizsgát Kolozsváron.**

**— A kötelező román nyelv.** Az igazságügyi állami titkárság rendelete folytán az év december 1-től kezdve a csikszeredai ügyvédek kizárólag csak román nyelvű beadványt intézhetnek a bíróságokhoz.

**— Hivatal vizsgálat.** A marosvásárhelyi tábla elnöke az elmúlt héten a helybeli járásbírószágot, ennek ügykezelését és vezetését megvizsgálta. A vizsgálat befejezése után legnagyobb meglepetésére fejezte ki dr. Pánczél vezető táblabírónak, valamint a vele együtt működő járásbíróknak és általában az összes tisztviselőknak.

**— Redukálják a hivatalos órákat a nem kincstári posta távbeszélő hivataloknál.** A román kir. postaiszervezettség főv. évi október hó 25-én kelt 44603—1921. számú rendeletére folyó hó 11-étől kezdve, Csikme gyében a csikszeredai kincstári posta-távbeszélő hivataloknak a következőképpen állapítja meg: Postaszolgálat délelőtt 8—12 óráig, távírda és távbeszélő szolgálat délelőtt 8—12 és délután 2—4 óráig.

**— Halálozás.** Dr. Duliaszki József folyó hó 4-én hirtelen meghalt.

**— Jönnék a tuszul visszatartott magyar tisztek.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy az Oroszországban tuszul visszatartott magyar tisztek első szállítmánya Rigába érkezett. A csere foglyok megérkezésével a tisztek folytatják útjukat Magyarország felé. Az első szállítmány 372 tiszt, 15 asszony és hét gyermek.

**— Hirtelen halál.** Vajda Gyula Tölgyes „Receptaki“ fűrészyári igazgató f. hó 4-én a városnáz előtt összeesett és azonnal meghalt. Megelőzőleg feljárt a kórházba szervi szivbaja miatt az igazgató főorvossal megvizsgáltatta magát, majd hivatalos teendőit végezve érte a rögtöni halál. Állítólag tetemes összeg pénz volt nála.

**— A helybeli Oltaregylet az idén ismét megkezdi működését sorozatos előadásaival.** Az első előadást november 12-én (szombaton) tartja a polgári leányiskola termében 7 órai kezdettel. Másora a következő: 1. Megnyitóbeszéd tartja: Dr. Bocskor Balázs. 2. Szózat (Irta Lovich Ilonka) szavalja: H. Jónó Irma. 3. Népdaok énekel: Kory Árpád. 4. Dialog (Irta Herta Jenő) előadjak: Horváth Erzsébet és Gözsi Béla. 5. Népdaok zongorán előadja: öz. Farkas Mihályne. Belépti-díj tetszés szerint.

**— Visszaadják az elrekvirált lovakat.** A román hadsereg részére elrekvirált lovakat a román kormány most természetben fogja visszaadni. Mindazok tehát, akiket a román hadsereg lovat rekvirált el, és arról elismervényt kaptak, a Nemetszorgból hadikárpónásként kapott lovakból az elrekvirált ló helyett most kapnak. Ezenkívül még kétezer tenyészkancaat fognak kiosztani a lótarát gazdák között, akik ellenértékppen egy csikót lesznek kötelesek a hadsereg részére beszállítani.

**— Közjegyzői helyettesítés.** Az elmúlt héten a marosvásárhelyi közjegyzői kamara választmányi ülése a Dr. Fodor Antal eltávozásával megüresedett csikszeredai közjegyzői állás teendőinek elvégzésével Dr. Kánya Gyula nyarászeredai közjegyzőt bízta meg, illetve őt rendelte ki a végleges közjegyző kinevezéséig helyettesnek.

**— A vörheny még mindig terjed; az eddigi megbetegedés 41 számat mutat.** Megjegyzendő, hogy az utóbbi esetekben gyenge befolyású a kor. Remélhetőleg a hideg idők beálltával teljesen megszűnik. Bukarestben, ahol még nagyobb mértékben uralkodott mint itt, szűnő felben van. A napokban megkezdődtek az iskolákban az előadások. A beszüntetett mozi előadások megtartása is engedélyeztetett.

**— Új gazdasági felügyelőség.** A kolozsvári földművelési államtitkárság Csikszentmárton székhelyei új kerületi gazdasági felügyelőséget szervezett, amelynek hatáskörébe az alsóki járás községei fognak tartozni. A felügyelőség élére Kertész Béla gazd. szaktanárt nevezték ki, aki állását már elfoglalta.

**— A gimnaziumba a szüreti vakáció — 9 nap — november 6-án ér véget.** 7-én megkezdődnek az előadások. A járvány a felsőbb hatóság előtt nem ok az előadás megszakítására. Találjanak módot a betegség lokalizálására.

**— Bernády sajtópere.** Ismét rotesak azok a támadások, a melyeket a Brassói Lapok intéztek dr. Bernády ellen, a melyben szálvádolták, hogy felajánlotta az erdélyi magyarságot, hogy szőróstói-bőróstól arany talcán beszállítja Avarescunak, aki azonban ezt az ajánlkozást nem fogadta el, mert tudta, hogy az ajánlat nem a magyarság hivatott vezetőjétől jön. Bernády a közlömények miatt sajtópert indított a Brassói Lapok ellen. A vizsgálat az ügyben már régebb befejezést nyert s a főtárgyalás november 7-ére van kitűzve.

**— Mozi jövője.** November 1-én lejárt a mozi jövő bérbeadásának határideje. A jelenlegi bérbeadók általános panasza: nincs jövedelem, még a napi kiadást sem fedezi a bevétel. Ezt szinte lehetetlenség elhinni, mert főleg mióta a hideg napok beálltak szép számú közönség látogatja a hetenkint kétszer lefolytatott előadást. Polgár, ha ugyan ő maradna továbbra is jelenlegi helyén, okuljon az eddigi tapasztalatokból vagyis: érdekes legyen a műsor, ami nagy városokban is napi rendszerben. Mert a nagyhangú hirdetés nem elegendő arra, hogy a közönség szívesen járjon a moziba, tartalom első sorban! A többi magától jön.

**— A nyugdíjak kifizetése Kolozsvárt.** A nyugdíjas szövetség elnöksége tudatja az érdekeltekkel, hogy f. é. nov. hótól kezdve a nyugdíjak, özvegyi nyugdíjak és nevelési járulékok a következő sorrendben vehetők fel: mindenik hó 2-án és 3-án a pénzügyi nyugdíjasok; 4-én a katonai nyugdíjasok; 5.- és 6-án minden többi nyugdíjasok. Ha fenti határidő valamelyike ünnepre, vagy vasárnapra esik, a kifizetés a következő napon történik. A megyei nyugdíjasok október és november havi nyugdíjaikat november hó 5.- és 7-én egyszerre kapják ki. Az új nyugdíjkönyvecsek addig is a megyei számvéveségtől útvehetők. Az ellenzéknek mult hónap 31-én kelt számában olvastuk fenti megnyugtató terokat. Sajnos a csikme gyei nyugdíjasok már második hónapja nélkülözik azt az amugy is kevés jutalmát munkájuknak. Egy kis jó akarattal talán még is csak lehetne valamit lendíteni a kifizetés érdekében.

**— Pályázati hirdetmény.** Csikvármegye magánjavainak igazgatósága 117/1921. m. sz. a. pályázatot hirdet egy német-francia nyelv tanári állására. A nyelvtanár kötelességei közé tartozik: a) a csikszeredai 4. osztályu polg. leányiskolában a német és francia nyelvek taurendszerű előirt tanítása; b) a csikszeredai főgimnáziumban a jelentkező V—VIII. osztályos tanulóknak a rendes tanterven kívül való tanítása s ezen növendékeknek egy a német, mint a francia nyelvben való gyakorlati oktatása abból a célból, hogy a jelentkező növendékek a két nyelvben a társalgást elsajátíthassák. Iletménye havi 1600 leuban és 16) leu lakbérben állapították meg. Amennyiben nyelvtanár az állásra nem pályázna, nyelvnevelő alkalmazása is lehetséges. Eppen ezért a kijelölt időben ilyenek pályázati kérése is elfogadtatik. A megválasztás egy évi próbaidőre történik, amely után a megválasztott véglegesítették s szolgálata után nyugdíj igénye van a magánjavakkal szemben. A pályázathoz becsatolandók a köpetést s eddigi működést igazoló okmányok. Pályázati határidő 1921. december hó 31. Csikvármegyei magánjavak igazgatósága. Csikszoreda, 1921. október hó 30. Dr. Gaál Endre, igazgató.

**— Ne utazz jegy nélkül!** A CFR vezérigazgatósága szigorú rendeletet bocsátott ki, hogy a jövőben megakadályozza azt, hogy egyesek alacsonyabb osztályra szóló jeggyel magasabb kocsiosztályban utazzanak s hogy mások menetjegy megváltása nélkül kisereljenek meg az utazást. A személyzetet utasították, hogy mindezeket szigorúan büntessék meg. A büntetéspénzt a kalauz azonnal köteles felhajtani. Mindazokat, akik menetjegy nélkül szálltanak fel a vonatra, az I. osztályon 180 lej, a II. osztályon 100, a III. 60 es a IV-en 30 lej penzbírsaggal sújtják. Akik magasabb kocsiosztályban utaznak, mint amilyenre a jegyük szól, azok az első osztályon 60, a harmadosztályu jeggyel másodosztályon utazók negyven es a IV. osztályu jeggyel III. osztályon utazók 30 lej büntetést tartoznak fizetni. A büntetéspenz lefizetése ellenében a megbüntettetett utast a legközelebbi állomásig szállítják, ahol köteles a további utazásra szóló menetjegyet megváltani.

**— A falusi posta új rendje.** A falusi postaszolgálatot februar 1-től az óviralyságbeli mintára szervezik át. Februar 1-től az egyedáru cikkeket a szesz kivételével a posta fogja aralni falun. Ilyen egyedáru cikkek a só, dobány, gyufa, belyeg. Ezenkívül a sajtótermékek terjesztésével is fognak foglalkozni a falusi u. n. postaiügynökségek és a lapok is az ő utjokon lesznek megrendelhetők. A reform célja, hogy a falusi postaszolgálatot javítsák, az ügynökségek jövedelmet fokozzák. Az ügynökök jövedelmének fokozása szükséges es helyes dolog, nehogy azonban a postai szolgálat vallja kárát a jövedelemnek egyéb, nagy elfoglaltságot igénylő munkával való emelésével.

**— A lakberek maximuma.** A lakbereknek eselleges fölemelése már ijesztően fenyegeti a csekély fizetéssel bíró családokat. Joga van a bérlőnek épen úgy, mint a háztulajdonosnak a lakáshivatalhoz sérelmei érdekében befolyamodással élni, mert előfordulhat, hogy valamely telek helyzetéhez mérten 1914-ben már nagy értéket képviselt, de a rajta levő épület szegényes elhanyagolt alkotmány ilyen alkalommal a bizottság nem vezeti be a 15 százalékos emelést, legfeljebb valami csekély méltányosságot tanusít. Csak azok a háztulajdonosok számíthatnak az előirt maximumra, akik lakóiknak igényeiknek megfelelő lakást képeznek adni. A közel jövő tényekkel fog bizonyítani.

— A Napkelet legújabb száma válogatott szépirodalmi közleményeken kívül különösen társadalmi és politikai aktualitásokhoz kapcsolódó írásokban bővelkedik. Gieswein Sándor a magyar békeapostol a bécsi népszövetségi társasági kongresszusról küldött cikket a „Napkelet”-nek, amelyben a társaságnak az utódállamokban élő népkisebbségek iránti feladatait ismerteti. Paál Árpád a napilapokban szélesen meg tárgyalt Jósika affer tragikus kihatásával foglalkozik. E mellett cikket talál az olvasó a habzburgi puccsról, a kolozsvári iparkamara válságáról és sok más napjainkat leginkább érdeklő aktuális kérdéssről. Az irodalmi részből különösen kiemelendők tartjuk a kitűnő Kacsér Ilés költői meséjét, Nagy Andor novelláját, Finta Zoltán erőteljes verseit és Franyó Zoltán tökéletes Romain Rolland fordításait.

— **Disznotor a Bukaresti étteremben.** Vasárnap, november 6-án este kitűnő küküllőmenti bor mellett Vass Géza vendéglős disznótort rendez. — Felhívjuk a közönség figyelmét arra is, hogy Miczi Miska fog muzsikálni.

### KÖZÖNSÉG KÖRÉBOL\*)

**JEGYZŐ URAK!** Ki lenne hajlandó velem minden karpotlás nélkül állást oszerezni, rövid időn belül prefectusi és képviselőtestületi beleegyezéssel.

**KOVÁCS GÁBOR** gyimesbükkli jegyző.

Magyarországra történt végleges eltávozásom alkalmával mindazon jó barátaimnak és jó ismerőseimnek, kiktől személyes búcsút venni alkalmam nem volt, e helyen mondok szívélyes Isten hozzatot. Tartsatok meg jó emlékezetekben.

Csikszereda, 1921. évi november hó 3-án.

Tisztelettel: **Dr. SIPOS LAZÁR,**  
volt szolgabíró.

\*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk. és Kiadó.

### Stabil locomobil tüzelő,

kinek vizsgálja van, ajánkozik üzemekhez, igényei megállapodás szerint. Beszél románul, magyarul, németül és tótul. Megkereséseket e lap kiadóhivatalába kér.

Szám: 4—1921.  
mezőrend.

### Hirdetmény.

Csikjenőfalva község előjárósága közhírré teszi, hogy a Háromkúti havasi legelőről jogtalan legeltetésből behajtott a Takó György tulajdonát képező 1 drb. fakószőrű tehén, ha fenti tulajdonosa addig át nem veszi Csikjenőfalva községhezánál 1921. évi november 10-én delelőtt 10 órakor az 1894. évi XII. t. c. 105. §-a alapján elrendelte.

Ineu-Csikjenőfalva, 1921. november 4-én.  
**Fazakas Ferenc,** **Kozma Áron,**  
notar. primar.

Szám: 44—1921.  
közirt.

### Hirdetmény.

Csikszereda város közbirtokosság vadászterülete 1921. évi november hó 20-án d. e. 9 órakor a városházánál 3 évro hasznosbérbe adatik.

Csikszereda, 1921. évi október hó 28-án.

A közbirtokosság:

1—3 **Id. Hajnó József.**

„Mercur” kereskedelmi ügynökség, Csikszereda  
**ELAD:**

10000 drb 30—15—6 cm. válogatott I-a téglát 4500 Lejért.  
1 darab angol gyártmányú acél páncél pénzszekrényt Nr. 3.  
1 drb bécsi gyártmányú pénzszekrényt No. 3,  
2 drb bécsi Wertheim gyártm. pénzszekrényt Nr. 2,  
1 hálószoba berendezést (komplett),  
1 nagy széles testett ruhaszekrényt,  
1 pulituros egy ajtós ruhaszekrényt,  
1 széles szövettel behuzott diványt,  
1 pulituros díofa szalon asztalt,  
1 festett hosszú asztalt,  
1 női íróasztalt,  
1 Schöberl-ágy, plusz huzattal,  
1 divány szövet huzattal,  
1 könyv állvány,  
3 bőröndök egyenes háttal,

### Október hó 29-én a város között elveszett egy vadászkapó.

Aki a kutya nyomára vezet 200 lej jutalmat kap Bartha János kórházi ellenőrtől. A kutya ismertető jelei: nőtény, nem rég voltak kölykei, fekete színű feje és lábai sötét sárgával tarkozott, mellén fehér sáv és mindkét hátulso lábán egy-egy sarkantyú van.

### MODELL KALAPOK

10 naponként új formák olosó árban, megtekinthető

Venczel tanárnénál

Ugyanott készülnek mindenemű női kalapok elsőrendű anyag hozzáadásával 40—80 lej, gyermekkalapok 20—40 lej árban. Velour, filc és egyéb kalapok átalakítása a legrovidebb idő alatt.  
Csikszereda, Hegy-utos, Hajdu-ház.

Ertesítjük a t. üzletfeleinket, hogy cégünknel alkalmazott

**Megyeri József** művezető

vállalatunktól folyó hó 1-én kilépett.

**ELSŐ CSIKSZEREDAI FAARU BUTORGYÁR ÉS KERESKEDELMI V. R. T. CSIKSZEREDA.**

### Ertesítés.

Ertesítem a közönséget, hogy a mai naptól kezdve, a malomba történt változás miatt semmiert felelősséget nem vállalok.

Csikszereda, 1921. uo

Bekü. A. USTON.

### Ertesítés.

Szentmihály vasára második napján Csikszentléleken felfogatott 1 drb ökörtinó I. M. bélyegzővel ellátva. Megtalálható Burján Baláznál Csikszentléleken azon kijelentéssel, hogy ha 8 nap alatt tulajdonos nem jelentkezik, **nyitvános árverésen eladatik.**

Szám. Ad. 80—1921.  
végrehajtói.

### Arverési hirdetmény.

Alólírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai járásbírósnak 1921. évi G. 4140. sz. végzése folytán dr. Pál Gábor csikszeredai ügyvéd által képviselt id. Orbán János várdottalvi végrehajtató részére, ifj. Meskó Kálmán várdottalvi végrehajtást szenvedő ellen 2000 leu követelés s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 5690 lej 50 bánira becsült ingóságokra a csikszeredai járásbírósnak 1921. G. 4140. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Várdottalván a végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartása határidőül **1921. évi november hó 10-ik napjának délelőtt 10 órája** kitűzetik, amikor a bírónak lefoglalt ingók és pedig: 20 kalongya zab, 3 tehén, 1 borju, 1 szekér széna, 10 szekér trágya, szobabeli butorok és 1 zongora, stb., stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az előrvezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölőlegére fognak utaltatni.

Kelt Csikszeredában, 1921. évi október hó 27-ik napján.  
**Molnár Sandor,**  
bir. végrehajtó.

Keresek megvételre egy könnyű **féderez kocsit, egy pár jó állapotban levő hamot és bőrűlést.**  
Cim: **Senensieb Bela** Csikszereda, (Caeh István ház).

**Ifj. Miczi Miska és zenekara**  
minden este 8 órától kezdődőleg éjfél 2 óráig a

**Bucuresti kávéházban**  
**HANGVERSENYEZ,**  
hol jó zamatu küküllőmenti asztali borokról valamint iz'etes ételekről  
**Vass Géza vendéglős gondoskodik.**  
Szolid árak! Pontos kiszolgálás!  
Egy liter asztali bor házhoz vive 14 lej.  
6—

### Ertesítés.

Tisztelettel alólírott ván szerencsém Csikszereda és vidéke közönségét értesíteni, hogy a **Kapos Leo-féle fűrészüzemet megvasaroltam** s ezután saját cégem alatt **Popper Izidor** ur igazgató vezetése mellett tovább vezetli.

Csikszereda, 1921. november 4.

Tisztelettel

**Fann Stanescu.**

### ERTESITES.

Van szerencsém Csikszereda város és vidéke közönségét értesíteni, hogy Budapestről, hol 14 évet töltöttem, haza települtem és Csikszeredában, Gimnázium-utca 50. sz. alatt **divat szabóműhelyt nyitottam.**

Elvállalok bármilyen kényes kivitelű ruhákat, a legolcsóbb árszámítás mellett. Szives pártfogást kérve, maradok kíváló tisztelettel

**Anda Péter,**  
(hadirokkant) szabómester. 2—2

### Jön a tél!

Legfinomabb rum- és likőr esszenciák minden háztartásban nélkülözhetetlenek. Különösen ajánljuk páratlanul finom és zamatos **rum esszenciánkat,** **Bürger Albert** vegyészeti gyára, **Targu-Mures - Marosvásárhely.**

**3 keses dobrendszerű**  
**SZECSKAVÁGÓK**  
továbbá

**RÉPAVÁGÓK és**  
**TENGERI MORZSOLÓK**  
kaphatók legolcsóbban.

**Bartha Árpád**

mezőgazdasági gépraktár  
**Sepsiszentgyörgy,**  
Iskola-utca 10.

**Kézdivásárhelyi fiók**  
Z:polya-utca 3.

1—3

### HÁBORU ELŐTTI

minőségű fekete és sárga **BÓRZSIRT** szállítunk 20-as csomagolásban **BÜRGER ALBERT** vegyészeti gyára, **Targu Mures—Marosvásárhely.**

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy  
**SZABÓ MŰHELYEMET**

Általános Dajnikát Gerő ut. t. l. t. mellé, hol Állandóan készítek férfi munkákat, kívánatra a legújabb fazon és divatok szerint, jutányos árak, pontos kiszolgálás mellett. Állandóan férfi és női szövetekben választék kapható. Szíves pártfogást kér, teljes tisztelettel Csikszeredán, 1921. évi október hó 18-án  
4-4 Bogos Mihály férfiszabó.

**Figyelem!**

Női és férfi szövetekben és vásznokban, mindenféle mosóáruban mielőtt bevásárlást tenné, tekintse meg raktaromat.

**„TURUL” cipők gyártási lerakata.**

Férfi, női és gyermek cipők nagy választékban, gyári áron.

**NURIDSÁNY MÁRTON**  
női és férfi divat-üzlete, Csikszereda.

**Bádogos műhely kibővítése.**

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy külföldön szerzett tapasztalatok után Károlyfiván (Mészáros Ignác vendéglőnek házában) 5-12

**BÁDOGOS MŰHELYEMET**

kibővítettem. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.: templomfűdeseket, épületesatornászat, vízvezeték szerelést. Raktáron tartok: konyhaedényeket, fűzőkádákat, saját gyártmányu karbitampákat. Készítek sportkötöket minden kivitelben és kájhacsöveket nagy mennyiségben is.

Celom a kevés haszon és jó munka.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradok teljes tisztelettel

**Bodor Ágoston bádogosmester, Károlyfiván.**

**Onkentes árverési hirdetés.**

Csikvárdotfiván az Erős Domokos-féle belső telek, 5 szobás kőház, a rajta levő épületekkel, valamint egy 4 hectáros kizáró kert a falu között Csikvárdotfiván a helyszínen 1921. évi november hó 27 en délután 2 órakor nyilvános árverésen eladatik

Csikvárdotfiván, 1921. évi október hó 22-én.  
2-3 **Ózv. Bartha Ignác.**

As Est hirdetés.

**Bognár és Szántó**

Erdélyi kereskedelmi r. t. Cuj-Kolozsvár  
Tirgul-Mures—Marosvásárhelyi fiókja.

Str. Principele Carol (Sándor János-utca) 36a.  
Telefon 253.

Raktárainkban mindenkor napi áron kapható nagyban eladásban kitűnő minőségű

**ERDELYI BOROK,**

hordókban és palackokban; (külön kóser borpince Weisz Jeremiás felügyelete alatt).

**SZESZ**

és mindenféle égetett és édesített szesz-italok, különleges crém-likőrök.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Áruink minőségének bemutatására készséggel állunk t. vevőink rendelkezésére. 9-11

Alsóikl Műmalom és Villamosmü r.-t.

**HENGER-MŰMALMA**

Csikszentmártonon

legmodernebb felszereléssel a t. közönség rendelkezésére áll. Gyárt: kiváló minőségű finom szitált lisztet, durát, zeemelkását, korpát, takarmánylisztet. 21-

Vamórlétek gabonáját azonnal feldolgozza és kiadja.

**Fogak, fogsorok,**

szájpadlás-nélküliek, sín-fogsorok, aranykoronák, aranyhidak, ugyszintén régi arany és kautschuk munkák atdolgozását készíti :-:

**Waczel Ferenc fogtechnikus, Csikszereda**  
(dr. Pál Gábor ügyvéd házában).

A Gimnázium-utcában levő Dóczy Kalmán féle emeletes kőház eladó. Értekezni lehet Dazbek Sándor tulajdonossal, Csikszereda Városház-utca. 3-3

**VERESS SÁNDOR Dr.**

FOGORVOS

Rend. naponta d. e. 9-12 és d. u. 2-6 óráig  
Csikszereda, Mikó-utca 34. szám.

**KOVAOS A. ÉS Gy.**  
**Dregériája Csikszereda**

Legjobb beszerzési forrás!

Gyógyszerek, kötszerek, gumi-árak, vegyszerek, likőreszenziók, illatszerek, fésűárak, fényképszeti és toailettoikkak. 19-

**Csikszeredai Takarékpénztár Részvénytársaság**  
**Áruosztálya.**

Az Erdélyi Bortermelők Szövetkezete helyi fióktelepének vezetését átvéve, értesítjük a t. vevőközönséget, hogy

**elsőrangu uradalmi fajborok,**  
**zamatos asztali borok és**  
**kiváló minőségű palack borok**

állanak fióktelepünkön rendelkezésre.

Boraink fajtisztaságáért és kitűnő minőségéért szavatolunk.

Kölcsönhordókat a legjutányosabb áron adunk.

**Csikszeredai Takarékpénztár R. T. Áruosztálya.**

**Szántó Ernő utóda BARBAT OKTAVIAN**

Első csikszeredai rum-, cognac-, likörgyára, bor-, sör nagykereskedese és szesz nagyraktara :-:

Csikszeredában, Városház-utca 3d) szám.

**Raktáron tart: Elsőrendű fajborokat, saját gyártmányu rum-, cognac- és likör- különlegességeket.**

Ugyanott valódi cseh Solin üveg minden fele nagyságban és mennyiségben kapható.

**Elsőrendű, pontos és szelíd kiszolgálás!**

**Terményosztály:**

Székács-féle vetőbuza.

Petkusi-rozs.

Rézgalic kis és nagy tételben.

**Géposztály:**

Ekék, boronák és vetőgépek.

**Műszaki osztály:**

Olaj, tavotte, szij és gyanta.

**Bartha Árpád**

**Sepsiszentgyörgy, Iskola-utca 10. szám.**

Sürgöncim: Bartha.

Telefon 25.